

443

Besluit van 22 september 1988 tot vaststelling van een algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 24 van de Wet milieugevaarlijke stoffen (DBB-besluit Wet milieugevaarlijke stoffen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 15 april 1988, no. MJZ 1548021, Centrale Directie Juridische Zaken, gedaan in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken en de Staatssecretarissen van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur;

Overwegende dat het voor het voorkomen van ongewenste effecten van di-u-oxo-di-n-butylstanniohydroxyboraan op mens en milieu wenselijk is regelen te stellen ter beperking van de vervaardiging, invoer, ter beschikkingstelling en toepassing van genoemde stof;

Gelet op artikel 24 van de Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1985, 639);

Gezien het advies van de Centrale raad voor de milieuhygiëne (advies van 16 september 1987, no. S-87/789);

De Raad van State gehoord (advies van 27 juli 1988, no. WO8.88.0226);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 13 september 1988, no. MJZ 1398010, Centrale Directie Juridische Zaken, uitgebracht in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken en de Staatssecretarissen van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

Het is verboden di-u-oxo-di-n-butylstanniohydroxyboraan te vervaardigen of, al dan niet verwerkt in een preparaat of produkt, in Nederland in te voeren, aan een ander ter beschikking te stellen of toe te passen.

Artikel 2

1. Artikel 1 is niet van toepassing op het vervaardigen of, al dan niet verwerkt in een preparaat of produkt, in Nederland invoeren, aan een ander ter beschikking stellen of toepassen van di-u-oxo-di-n-butylstanniohydroxyboraan, voor zover de stof

- a. uitsluitend is bestemd voor het verrichten van onderzoek in laboratoria of
- b. uitsluitend via een gesloten proces wordt omgezet in eindprodukten waarin de stof als zodanig niet meer voorkomt.

2. Artikel 1 is niet van toepassing op het in Nederland invoeren van di-u-oxo-di-n-butylstanniohydroxyboraan, al dan niet verwerkt in een preparaat of produkt, indien dit is bestemd om weer te worden uitgevoerd, onder douanecontrole blijft en niet in Nederland wordt verwerkt.

Artikel 3

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

2. Het kan worden aangehaald als DBB-besluit Wet milieugevaarlijke stoffen.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 22 september 1988

Beatrix

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer a.i.,
N. Smit-Kroes

Uitgegeven de *negenentwintigste* september 1988

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 11 oktober 1988, nr. 197

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Op 14 november 1986 trad een spoedmaatregel in werking ter beperking van de produktie, invoer en toepassing van een nieuwe stof, aangeduid met de handelsnaam DBB (Staatscourant 1986, 218). Dit geschiedde naar aanleiding van kennisgeving nr. 86-03-0026-00 dd. 21 juli 1986, met betrekking tot die stof, op grond van het Interim-besluit kennisgeving nieuwe chemische stoffen (Stcrt. 1981, 174).

Uit de gegevens die bij de kennisgeving zijn verstrekt, bleek dat genoemde stof onder invloed van water wordt omgezet in stoffen die in zeer lage concentratie giftig zijn voor waterorganismen en niet goed biologisch afbreekbaar.

Als gevolg van de bij de kennisgeving aangegeven beoogde toepassing van de stof voor reprografische doeleinden werd gevreesd dat de stof via (recycling van) papier en afvalwater in zuiveringsslib, onderwaterbodems en oppervlaktewater terecht zou komen. In oppervlaktewater en onderwaterbodems gekomen deze omzettingen zouden ongewenste effecten voor het milieu veroorzaken. Gezien de huidige toepassingen van zuiveringsslib is ook de aanwezigheid van deze stoffen in slib ongewenst.

Mede gezien het voornemen van de kennisgever om direct op de markt te komen met apparatuur waarin deze stof werd toegepast, werd een spoedmaatregel op grond van artikel 31 van de Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1985, 639) noodzakelijk geacht. De werkingsduur van het spoedbesluit – oorspronkelijk een jaar – werd in 1987 met nogmaals een jaar verlengd (Staatscourant 1987, 168). Ingevolge artikel 31 van de wet dient een spoedbesluit binnen maximaal twee jaar te worden vervangen door een algemene maatregel van bestuur. De onderhavige maatregel voorziet in bedoelde vervanging, met dien verstande dat de stof in dit besluit met zijn chemische naam wordt aangeduid, te weten di-u-oxo-di-n-butylstanniohydroxyboraan ($C_8H_{19}BO_3Sn$; Chemical Abstract Service (CAS) registratienummer 75113-37-0). Het ontwerp van onderhavige maatregel werd op 1 juli 1987 gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant (Stcrt. 1987, 123). Naar aanleiding hiervan werd commentaar ontvangen van de Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie (VNCI), de Stichting Natuur en Milieu en het bedrijf M&T Chemicals bv, Vlissingen. De Stichting Natuur en Milieu steunt de maatregel. VNCI en M&T Chemicals verwoordden een aantal vragen en bezwaren waarop hiernavolgend zal worden ingegaan.

VNCI vroeg hoe de onderhavige maatregel is te rijmen met Europees Gemeenschapsrecht, in casu artikel 22 van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 27 juni 1967, 67/548/EEG (PbEG L 196), betreffende de aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke stoffen, zoals gewijzigd bij de Richtlijn van 18 september 1979, 79/831/EEG (PbEG L 259).

VNCI en M&T Chemicals bv eisten voorts inzicht in de gehanteerde evaluatiemethoden en vroegen of deze methoden internationaal gestandaardiseerd zijn. VNCI en M&T Chemicals bv pleitten voor een verbod beperkt tot reprografische toepassingen. M&T Chemicals bv was van mening dat de eigenschappen van de hydrolyseprodukten niet noodzakelijk overeenkomen met die van de stof di-u-oxo-di-n-butylstanniohydroxyboraan zelf.

Op grond van de overgangsbepalingen van de wet (art. 19, eerste lid, onder a; art. 67) zou bestaande handel of produktie van di-u-oxo-di-

n-butylstanniohydroxyboraan onder bepaalde voorwaarden zonder kennisgeving kunnen worden voortgezet. Geen commentaar werd evenwel ontvangen dat erop duidt dat de stof di-u-oxo-di-n-butylstanniohydroxyboraan al eerder in Nederland geproduceerd, geïmporteerd, toegepast of ontwikkeld is. Geconcludeerd mag worden dat in Nederland geen direct belanghebbenden ten aanzien van de stof bestaan anders dan de kennisgever.

In antwoord op de vragen en bezwaren van VNCl en M&T Chemicals bv kan worden vermeld dat bovengenoemde Richtlijn 67/548/EEG de indeling, verpakking en aanduiding van gevaarlijke stoffen, alsmede de kennisgeving van nieuwe stoffen in de Europese Gemeenschap harmoniseert. De richtlijn heeft geen betrekking op eventuele beperking van het op de markt brengen van stoffen, tenzij de reden van zo'n beperking is gelegen in de indeling, verpakking of aanduiding van de stof.

Het ontwerp van onderhavige algemene maatregel van bestuur werd op 22 juli 1987 genotificeerd bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen in het kader van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 28 maart 1983, 83/189/EEG (PbEG L 109), betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften, en op 3 augustus 1987 in het kader van het notificatie-accord van 5 maart 1973. De Commissie van de Europese Gemeenschappen bereidt een voorstel voor een communautair verbod ter zake van deze stof voor op basis van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen 76/769/EEG (PbEG L 262), inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten.

Met betrekking tot de gehanteerde methode voor risico-analyse kan worden opgemerkt dat deze berust op een vergelijking van concentraties. Enerzijds worden de concentraties in de verschillende milieucompartimenten modelmatig berekend aan de hand van gegevens over volume, toepassing en eigenschappen van de stof, alsmede aan de hand van gegevens met betrekking tot het milieu in Nederland. Anderzijds wordt door extrapolatie uit biologisch onderzoek bepaald beneden welke concentraties geen effecten meer zijn te verwachten op organismen in het milieu, in onderhavig geval het aquatisch milieu. In onderhavig geval zijn de berekende concentraties di-u-oxo-di-n-butylstanniohydroxyboraan – al dan niet gehydroliseerd – in het aquatisch milieu in Nederland aanzienlijk hoger dan de concentraties beneden welke geen effecten zijn te verwachten. In deze analyse is er van uitgegaan dat afvalwater van bijvoorbeeld een papierrecyclingsinstallatie altijd via een rioolwaterzuivering wordt geloosd. Zo dit niet het geval is, worden de concentraties di-u-oxo-di-n-butylstanniohydroxyboraan in Nederlands oppervlaktewater en de onderwaterbodems nog onderschat.

De methode voor risico-analyse zoals beschreven komt overeen met methoden ontwikkeld in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. Nederland zet zich in om – vooreerst binnen de Europese Gemeenschappen en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling – systematische methoden voor risico-analyse verder ingang te doen vinden. Hierbij wordt aangetekend dat het gebruik van eenzelfde methode in verschillende landen niet altijd tot dezelfde conclusie behoeft te leiden ten aanzien van de noodzaak tot emissiebeperkende maatregelen. De uitkomst van de analyse is in sterke mate afhankelijk van gegevens met betrekking tot de lokale milieusituatie en van het nationaal gewenste beschermingsniveau.

Bij de beoordeling van di-u-oxo-di-n-butylstanniohydroxyboraan is uitgegaan van de gegevens zoals beschikbaar in het dossier van de

kennisgeving nr. 86-03-0026-00. Daarbij is niet van belang of de toxiciteit wordt veroorzaakt door de stof zelf dan wel zijn hydrolyseproducten, aangezien het milieutoxicologisch onderzoek toch wordt uitgevoerd in waterige oplossing. De milieutoxiciteit van di-u-oxo-di-n-butylstanniohydroxyboraan komt goed overeen met die van – voor wat betreft de chemische structuur – verwante organotinverbindingen. Van dit soort verbindingen – heden nog toegepast in enkele aangroeiwerende scheepsverven – is bekend dat zij een milieutoxisch effect op lange termijn veroorzaken door langzame afgifte aan het milieu.

Onderhavige maatregel is niet beperkt tot reprografische toepassingen, aangezien voor andere open toepassingen eenzelfde uitkomst van de risico-analyse wordt verwacht. Om verspilling van tijd, geld en proefdieren te voorkomen, wordt de ontwikkeling van di-u-oxo-di-n-butylstanniohydroxyboraan voor iedere open toepassing ontmoedigd. Met de bekendmaking van de chemische naam is thans voor ieder die voornemens is deze stof te vervaardigen of in Nederland in te voeren (potentiële kennisgevers of meldingsplichtigen) duidelijker welke gevolgen hieraan zijn verbonden. Overeenkomstig het spoedbesluit omvat de onderhavige maatregel een verbod van di-u-oxo-di-n-butylstanniohydroxyboraan voor alle toepassingen, behoudens een klein aantal uitzonderingen. De redenen daarvoor zijn tweeledig.

Eenzijds de grote giftigheid voor waterorganismen bij geringe concentratie van de stoffen waarin di-u-oxo-di-n-butylstanniohydroxyboraan onder invloed van water ontleedt en de slechte biologische afbreekbaarheid van die stoffen. Anderzijds de nog geringe economische consequenties die aan de maatregel tegen de stof zijn verbonden. De stof is immers nog niet door anderen dan de eerste kennisgever en enkele zustermaatschappijen van de kennisgever in de Europese Gemeenschap op de markt gebracht. Bovendien bestaan er geschikte vervangers voor de stof. Om deze reden hebben de oorspronkelijke kennisgever en zijn genoemde zustermaatschappijen intussen import van de stof gestaakt in alle lid-staten van de Europese Gemeenschap.

Volledigheidshalve wordt erop gewezen dat de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer op grond van artikel 33 van de wet de bevoegdheid heeft in bijzondere gevallen ontheffing te verlenen van een maatregel zoals de onderhavige. Voorwaarde daarbij is dat het belang van de bescherming van mens en milieu zich daartegen niet verzet.

VNCI, de Stichting Natuur en Milieu, en het bedrijf M&T Chemicals bv vroegen om meer inzicht in de kwantitatieve gegevens met betrekking tot de stof. Hierbij wordt aangetekend dat de samenvatting van het dossier nr. 86-03-0026-00, voor zover deze geen vertrouwelijke gegevens bevat, in 1986 gedurende 1 maand na de kennisgeving voor een ieder ter inzage heeft gelegen in de bibliotheek van het Directoraat-Generaal voor het Milieubeheer. Hiervan is vooraf mededeling gedaan in de Nederlandse Staatscourant (Stcrt. 1986, 171). Kwantitatieve gegevens met betrekking tot de eigenschappen van alle nieuwe stoffen zullen in 1988 voor een ieder ter inzage zijn in het register op grond van artikel 18 van de wet. Een besluit van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer ter zake van de inrichting van dit register werd op 25 februari 1988 bekend gemaakt (Stcrt. 1988, 39). Een aantal gegevens met betrekking tot de onderhavige stof, te weten een exacte opgave van het beoogde marktvolume en de identiteit van de kennisgever, is commercieel gevoelig en wordt op verzoek van de kennisgever geheim gehouden op grond van de procedures van artikel 56 van de wet.

Op grond van artikel 3 van de spoedmaatregel die aan het onderhavige ontwerp-besluit is voorafgegaan (Stcrt. 1986, 218) was het de kennisgever van de stof tot 1 september 1987 toegestaan een beperkte hoeveelheid van de stof, al dan niet verwerkt in een preparaat voor gebruik in reprografische apparatuur in Nederland op de markt te brengen. De kennisgever heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt voor een zeer geringe hoeveelheid van de stof (minder dan één kilogram), die reeds voor eind 1987 was verbruikt. Derhalve is de uitzonderingsbepaling die was opgenomen in artikel 3 van dit ontwerp-besluit, zoals gepubliceerd op 1 juli 1987 (Stcrt. 1987, 123), overbodig geworden en thans vervallen.

De Centrale raad voor de milieuhygiëne heeft bij het schrijven van 16 september 1987 doen weten geen aanleiding te zien voor advisering met betrekking tot de onderhavige regeling.

Dereguleringstoets

Met het oog op de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur, vastgesteld bij besluit van de Minister-President van 16 januari 1985, wordt het volgende opgemerkt. De onderhavige maatregel strekt ertoe te voorkomen dat een nieuw ontwikkelde stof op de markt wordt gebracht voor een toepassingsgebied ten gevolge waarvan ongewenste effecten zouden ontstaan voor mens en milieu. Zoals reeds is toegelicht wordt daarmee de spoedmaatregel van gelijke strekking, die sedert 14 november 1986 van kracht is, overeenkomstig het bepaalde in artikel 31, derde lid, van de wet vervangen. De maatregel beantwoordt aan het doel van de wet, te weten preventief beleid te voeren ter bescherming van mens en milieu tegen milieugevaarlijke stoffen. Voldaan is aan het criterium dat de wet in artikel 24 voor het treffen van maatregelen stelt. Voor de uitvoering van deze maatregel worden geen nieuwe organen of instrumenten in het leven geroepen. Ook leidt de onderhavige maatregel – zoals uit de vorenstaande toelichting blijkt – niet tot lasten van betekenis voor de overheid, de burger of het bedrijfsleven.

Artikelsgewijs

Artikel 2

In het eerste en tweede lid is een aantal uitzonderingen gemaakt voor toepassingen van de stof waarbij de kans dat mens en milieu aan de stof worden blootgesteld, gering is. De uitzonderingen dienen ter voorkoming van onnodige belemmering van onderzoek en economische bedrijvigheid. Onder «gesloten proces», bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan een proces waarbij de stof of de genoemde omzettingsprodukten die onder invloed van water zouden kunnen ontstaan, buiten de procesinstallatie «niet aantoonbaar» voorkomen; voor de wijze van meten van deze stoffen moet daarbij de meest gevoelige analysemethode worden toegepast.

Met betrekking tot de uitzondering voor het produceren, importeren, aan een ander ter beschikking stellen en toepassen van de stof uitsluitend voor het verrichten van onderzoek in laboratoria wordt het volgende opgemerkt. Aangezien de stof giftige eigenschappen heeft, dient voorafgaand aan genoemde handelingen met de stof melding daarvan te worden gedaan bij de Minister van Volkshuisvesting, Ruimte-

lijke Ordening en Milieubeheer. Deze meldingsplicht geldt ingevolge artikel 10 van het Kennisgevingsbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen (Stb. 1986, 592). Deze heeft betrekking op het produceren, invoeren enz. van de stof als stof of verwerkt in een preparaat. De meldingsplicht geldt niet indien genoemde handelingen uitsluitend betrekking hebben op een produkt waarin die stof is verwerkt, bijvoorbeeld papier. Aangezien produktie, invoer, enz. van stoffen uitsluitend bestemd voor het verrichten van onderzoek in laboratoria, meestal gebeurt in stof- of preparaatvorm, kan worden aangenomen dat de geldende meldingsplicht voldoende waarborgen biedt om te voorkomen dat mens en milieu aan giftige stoffen worden blootgesteld via produktie en import voor, of via toepassing in laboratoria.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. H. T. M. Nijpels

2018

2019

2020

2021

2022

2023

2024

2025

2026

2027

2028

2029

2030

2031

2032

2033

2034

2035

2036

2037

2038

2039

2040

2041

2042

2043

2044

2045

2046

2047

2048

2049

2050

2051

2052

2053

2054

2055

2056